

D.I.C

Quan serà cedit a
Barcelona el castell
de Montjuïc?

ANY I. - N.º 26. ~ CORTS CATALANES, 635, 1º - TEL. 22966. - SUBSCRIPCIÓ ANUAL: BARCELONA 7 pts. Fora 7'50 pts. ~ 19 DESEMBRE 1931 - 15 CTS.

El gall de Moron.

El mutisme de Macià

Tots els partits polítics organitzats de Barcelona elevaren al president de la Generalitat, una exposició dels fets que aconsellaven una ràpida purificació del cens electoral masculí i una diligent confecció del femení. Entre d'altres fets greus que s'esmentaven en ella, destacava el de la inclusió de seixanta mil electors falsos.

El lector recordarà que l'Estatut, per ara, diposita en el president de la Generalitat, un amplíssim vot de confiança per determinar les faisons de la llei electoral amb què han d'ésser elegides, posada l'aprovació de l'Estatut, les primeres Corts Catalanes. L'única restricció, limitativa d'un tal vot, és la d'haver de convocar eleccions, dins el primer mes de votat l'Estatut. Noblesa obliga a correspondre a la generositat del poble.

Oficiosament, demés, ens consta, que el president de la Generalitat, va contreure altre compromís. En la passejada que va fer per la nostra terra, congregant els alcaldes rurals a la capital de la comarca per a què votessin i fessin votar l'Estatut, alguns o molts d'ells van exigir-li que al seu torn ell es comprometés a assenyalar un nombre de diputats de fora tal que la suma d'aquests de tot Catalunya, excedís del nombre de la circumscripció de Barcelona. Als esmentats compromisos, hem d'afegir-hi el que imposa la caballerositat envers les dones, per mostrar-se, si més no, gentil a l'entusiasme patriòtic amb què elles respongueren a la crida per a l'adhesió a l'Estatut. I quin ha estat, fins ara, el comportament de Macià? El d'un mutisme, tan incompreensible com despectiu.

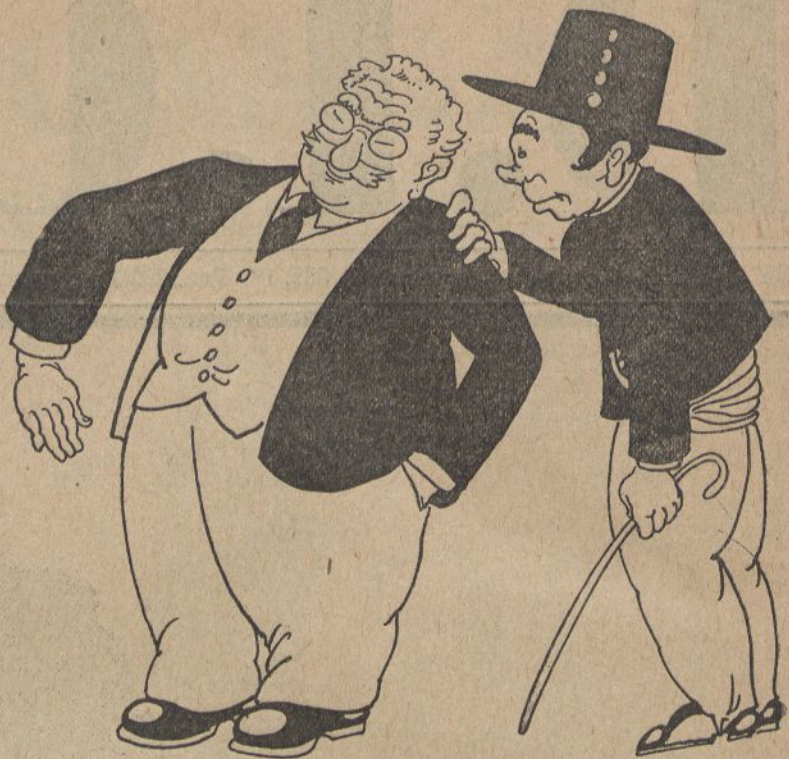
Incompreensible, en un grau tan accentuat, que potser aquest mateix caràcter el fa, en bona part, comprensible. El prestigi de l'actual president de la Generalitat, des de l'aportació de la seva simpatia als articles més antidemocràtics de la Constitució, i el seu atansament polític als partits espanyols, renegant del nacionalisme intransigent, ha davallat fins arran de terra. Les multituds que un dia el seguien, s'han esclarissat. Els pobles, que temps enrera li esbatanaven els carrers, ara li ajusten les balconades. Ja la premsa de tots matissos, des de l'espanyolista, a la separatista, i sindicalista, el combat aferrissadament. Ateses aquestes circumstàncies, Macià ha de veure's l'elecció perduda. Què no és capaç de rumiar, un home revestit de les seves facultats, i embrollat en les cruïlles a què ell mateix s'ha conduït?

Adoptar, tal vegada, una actitud despectiva? El simulacre és massa abultat, perquè el poble pugui caure en la fallàcia. I mehys, tenir por. Si per cas, la por la tenen ells, el president i els seus corifeus, o histrions. Què és, sinó por, el continu muntar la guàrdia dels cívics? Què sinó, la persecució de què es fa objecte l'agrupació separatista «Nosaltres Sols»?... I la recollida del darrer número del nostre setmanari no va ésser, també, un fenomen de por, emmetzinada de venjança?

Precisament, aquestes són les característiques de la por: la pinxeria i el menyspreu.

Encara és molt possible, que el president de la Generalitat i els seus, llueixin a l'aire el penó de les seves persecucions, del seu atzars exili. Més patirem, però, nosaltres, sense moure'ns de la mateixa línia de foc de la Dictadura. I el nostre càlzer d'amargura no ha trobat encara substituït amb un beire de pler remunerador. Demés, aquests dies, la premsa ha donat la notícia que tant Macià, com Gassol, són membres de la Maçoneria. I un dia potser nosaltres podrem demostrar, com la persecució contra l'actual president de la Generalitat en terres de França, no fou pas deguda al seu separatisme, mai perillós, sinó als tractes i convenis amb què l'heroi de Prats de Molló, durant els sis mesos que visqué a Rússia, es comprometé amb els Soviets.

Després de tot això, el mutisme de Macià davant l'imminent problema electoral, ens ha de reïxir perfectament comprensible. I per això mateix, sense despacientar-nos, hem de muntar la guàrdia, i viure a l'aguait. Un home, esdevingut marioneta de les sectes internacionals, ¿de què no és capaç?

— ¡Quina posició tan bonica, Dom Alexandre!

— La de sempre: esperant que l'opinió em prengui de bracet.

Enquesta

sobre les pel·lícules que els nostres polítics prefereixen interpretar.

Alcalà Zamora, *El Séptimo Cielo*.
Minoria Vasco Navarra, *El gran desfile*.

Indaleci Prieto, *El rey del Jazz*.

Alcalà Zamora, *El otro yo*.

Francesc Macià, *Sin novedad en el frente*.

Victòria Kent, *El Presidio*.

Lluhi, *Los Hijos del divorcio*.

Clara Campoamor, *El desfile del amor*.

Raimon d'Abadal, *El Peregrino*.

Nicolau d'Oliver, *Un yankee en la Corte del Rey Arturo*.

Ferran de los Rios, *Camino del infierno*.

Casanoves, *Amor y Champagne*.

Samblancat, *El angel de la calle*.

Companys, *La ley del Hampa*.

Casanoves, *Música de besos*.

Romanones, *El signo del zorro*.

Franco, *El renegado*.

Amics de Mr. Bloch, *El proceso de Mary Dugan*.

Marcel·lí Domingo, *Amanecer*.

Victòria Kent, *Mujer fatal*.

Azaña, *Mujer X*.

Galarza, *Del mismo barro*.

Rico, Asua y Galarza, *El trio fantástico*.

Diputats minoria Esquerra Catalana, *Tontos de capirote*.

Los Cavernícolos, *Sombras blancas*.

Besteiro, *El capitán veneno*.

Dr. Martin de Antonio, *Los pecados de los padres*.

Unamuno, *El Murciélago*.

Leizaola, *Tempestad en el Montblanch*.

Esquerra Catalana a l'Ajuntament, *El Circo*.

Dr. Aguadé, *El secreto del Doctor*.

El Congrés en plè, *El Arca de Noé*.

Alfons XIII, *Misterios de Africa*.

Albornoz, *Al servicio de las damas*.

Manuel Carrasco, *El Patriota*.

Odon de Buen, *Rango*.

Giménez Asúa, *La Nieta del zorro*.

Ventura Gassol, *Al compás de tres por cuatro*.

Pérez Madrigal, *El Rey de los frescos*.

DR. NARUD.

Per al dia 20 de desembre, gran míting d'afirmació social-nacionalista a Pons. Hi parlaran: Josep M.ª Costa i Albert Pons, d'Acció Popular; Josep M.ª Aragay, Josep Font i Lluçà Baquer, del DIC.

Hem estat convidats a veure un pessebre laic, tal com era preconitzat, fa pocs dies, per un escriptor dels més reconsagrats.

No cal dir que és una caricatura dels pessebres que, aquest any, més que mai, acostumen a ésser construïts per les persones.

Hi hem vist els ramats de *bens* substituïts per ramats de *porcs* revolcant-se en uns corraïls que porten llegendes com *La Traca* i *Fray Lazo*.

Els *pastors* són substituïts per *rabadans*. El àngels estan xollats, aixelats i enxufats, en homenatge a l'Àngel Galarza. Per a fer riure a la mainada hi ha la figura d'aquell regidor esquerrà que confon el *Saló nou del Consistori* amb el *saló de 100*.

El portal de Betlem ha estat suprimit; només s'hi conserva la menjadora.

✱

L'Ajuntament ha obert concurs d'idees per tal de determinar les tres festes tradicionals que caldrà celebrar d'ara endavant.

Ens permetem d'aportar-hi la nostra modesta iniciativa. Proposem al venerable... Aiguadé que declari tradicionals les festes de Sant Antoni Abat, Sant Roc i Sant Miquel.

Que no s'esverin els laïcistes. No es tracta d'honorar aquests tres Sants, sinó els senyors que els acompanyen, ço és: el *porc* que figura al costat de Sant Antoni; el *gos* que llepa les llagues de Sant Roc, i el *dimoni* que, sota els peus de Sant Miquel treu una escuma igual a la que tragueren els nostres esquerrans en veure l'esplèndida profusió de domassos del dia de la Puríssima.

✱

Llegim, astorats, en un rotatiu local que l'Àvi també ha tingut el mal gust d'inscriure's en la secta dels del triangle i el davantalet, com un vulgar Giralt o Aragai.

Però, encara ens estranya més que, decidit a fer-se maçó, no hagi ingressat en qualsevol de les lògies *nacionals*, per exemple en la del carrer del Call o en la de la Plaça de Tetuan.

Ens atrevim a suggerir-li, que fóra molt ben vist que es nacionalitzés, com més aviat millor, per tal d'evitar suspicàcies entre els seus *germans* d'Espanya. Votem perquè es faci membre de la lògia *Verdad*, d'Albuñol (Granada), dirigida per *Don Jose Ortiz Constantín*, veterinari.

✱

Serra Moret, un dels 36 prestigis inèdits, que no han obert la boca en les Constituents, si no és per a pro-

nunciar alguna interjecció, s'ha despenjat ara amb unes declaracions sensacionals, per a fer-nos saber que havia negat el seu vot a l'actual President de la República.

Ningú no s'havia preocupat del vot del filosofastre de la Generalitat. Ara, arran de les seves declaracions, que constitueixen una llauna a afegir a les seves ja innombrables llaunes, un poeta de l'escola de Luç de Tàpia ens tramet aquest poema, que inserim ací molt volenterosament:

SERRA MORET

Es uno de los grandes políticos de España. Figura de relieve extraordinario, gran estadista, gloria de Pineda. Su historia es un camino de claridad. Serra Moret, que ha alcalde de su pueblo, [sido esclarecido, señalado miembro de varias academias, parlamentario excelso que ha dado gloria y fama a la [tribuna española, e insigne consejero, dejó por todas partes la huella de su genio; y en cuantos cargos ocupó en su [patria brilló su poderoso entendimiento. Es, en suma, un prestigio que honra a la gran Pineda, y que a la raza hispano-americana [na de veras magnífica y enaltece.

CALAMARS.

EL PARE: Després d'això, filla meva, només et queda un remei: veste'n a la terra de l'amor lliure.

De Madrid estant

El projecte de llei del divorci

A la Cambra s'ha acabat ja la Constitució i tothom està content.

Els senyors diputats estan contents, perquè d'una manera o altra s'han tret del damunt aquest pes mort que per a ells significava la Constitució; i encara que tots sàpiguen que la tal Constitució no correspon a realitats nacionals, pensen: «Ja ho hem acabat; els que vinguin darrera, s'arranjaran».

Però de totes maneres, es resisteixen a donar per acabada llur tasca. Volen fer el que ells en diuen revolució, i a dret o a tort la fan. N'han acabat una, i en comencen una altra. No em refereixo a una nova Constitució; em refereixo a noves lleis fonamentals, directament, a la llei sobre el divorci.

Al final de la sessió del divendres passat, el ministre de Justícia, va llegir un projecte de llei sobre tan transcendent matèria.

El consta de cinc capítols, unes regles transitòries i una disposició final que semblen, a primer cop d'ull regular el divorci, però que en resum, no fa més que autoritzar-lo en tota l'extensió de la paraula. Ço és, en tots els casos, àdhuc com a senzill caprici de divorciar-se.

Davant tants capítols, articles i altres disposicions creades al servei de la destrucció de la societat espanyola i de la família, hom no

pot menys que preguntar-se ingènuament:

¿I per què en comptes de crear una llei de divorci, que constitueix una temptació així per a l'home com per a la dona a desfer-se dels més elementals deures amb la societat, no es fa una llei que els recordi aquests deures, i els obligui amb més o menys severitat a complir-los?

I ja que s'imposa una llei de divorci, per què no obliga aquesta com una mena de càstig, en compte d'implantar-lo com un benefici a la vida desordenada i a la negligència de la societat?

Un bon cristià, un amant de les nostres tradicions, ha de rebutjar el divorci ja des d'un principi: però posats al cas, almenys, ja que per seguir les normes de copiar tot el dolent — i no el bo —, que tenen països més avançats que el nostre, s'ha d'implantar a Espanya, que ell sigui tan sols un càstig a la manca del compliment amb els deures de la família.

Cap remei porta el projecte a les desgraciadament, nombroses tragèdies familiars. En canvi les agreuja, en transformar en un fet, moltes coses que a vegades no passen d'una frisança, d'un mal viure, temporal.

I en canvi, quin remei hi troben els fills d'un matrimoni mal avingut en divorciar-se llurs pares?

No ens fem il·lusions d'intentar que el divorci no s'implanti a Espanya. Desgraciadament, és un fet; un mal més, que ens cau a damunt; però, sí, hem de emprendre una forta campanya que repercuteixi a la Cambra, i transformi aquest projecte de *propagació* del divorci, en un projecte de reglamentació i restricció d'ell.

JOAN RUNENT.

Madrid, 7-12-31.

Per al vinent diumenge, dia 20, a les cinc de la tarda, el nostre estrena propagandista Antoni Pelauzy, donarà una conferència al Casal Catequístic d'Olesa de Montserrat. Versarà sobre el tema: «Els problemes familiars en els temps actuals».

El míting de Vich

A la part alta, els oradors. Al mig, les 12.000 persones que hi assistiren. A sota, la plana major del DIC.

Mentre En Macià no pot fer-se escoltar en públic, les multituds ovacionen els nostres propagandistes.

La benzina de l'Esquerra

Dissabte passat, la impremta i la redacció del DIC, sofriren registres policials. Foren recollits els quatre cents exemplars que restaven del nostre setmanari, i segellades les planxes d'impressió. No és aquesta l'única molèstia que ens han produït. Una pluja de denúncies ha caigut damunt la taula del Director general de seguretat i com a conseqüència d'elles alguns amics nostres han escoltat amonestacions.

Què vol dir tot això? Potser l'Esquerra catalana, desconcertada per la desconfiança que els obrers i la pagesia manifesten al senyor Macià, inicia una contraofensiva? Segons les nostres dades, aquesta és la veritable explicació. La majoria de les denúncies, procedents de nuclis íntimament lligats amb els ciutadans de la Generalitat i de l'Ajuntament, ens han volgut titllar, adés de monàrquics, adés de separatistes contraris a la política de l'Avi.

L'actitud de l'Esquerra evoca la d'aquells obrers, esdevinguts amos, que tracten els seus subordinats pitjor que els més autèntics burgesos. Els perseguits per la Dictadura, els àcrates de fa sis mesos, s'erigiren ells mateixos en dictadors, i denuncien, com vils espies, els companys d'armes d'ahir per tal de conservar les còmodes i ben retribuïdes posicions.

Segueixi l'Esquerra per aquest camí! El poble la rebutjarà més i més, i els qui avui volen abassegar la representació catalana, cauran com caigué Primo de Rivera. N'hi ha senyals certes. No fa gaires dies, Macià visitava Vilanova, el seu poble nadiu, per a rebre el títol de fill predilecte: la gent, omplí el baixador; però la plaça de l'estació, restà deserta, i els ulls de l'ídola de les multituds catalanes, van llagrimar, desenganyats. Mentrestant a

la mateixa Vilanova, la Caixa d'Estalvis es negava a junyir-se a la de la Generalitat i en canvi es federava a la vella i conservadora *Caixa de la Vellesa*. Qui pot negar dades tan concretes? El DIC començà la seva actuació amb la famosa taula de l'altar de la Pàtria; no trigarem gaire a publicar «El crepuscle dels Déus».

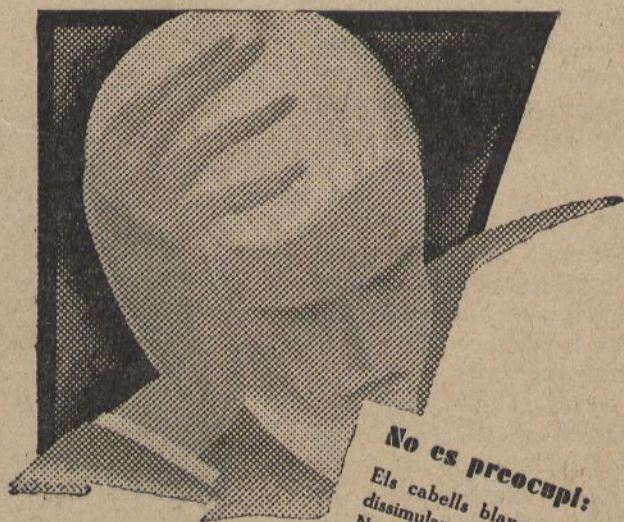
Res no hi valdran les maniobres. Res no hi podran les ambigüitats de «La Publicitat», plena de consells de Bisbes laics i de xafarderies josefinistes. No enraoneu tant de religió, polítics esquerrans. Parleu de política, si us plau. Com a catòlics diem i repetim que els únics orientadors nostres han d'ésser els Bisbes. Com a polítics, ratifiquem el nostre republicanisme; insistim, però, en la decisió de bandejar la colla d'aventurers que exploten avui, sota la capa de nacionalisme i d'amor a l'obrer, les institucions republicanes i catalanesques.

Vinguin iniciatives favorables a l'obrer. Redimiu els vostres rabassaires i parcers, senyors Companys, Nicolau d'Oliver i Serra Moret. Oferiu-nos una administració honrada, una realització fecunda dels ideals nacionalistes que predicàveu, i no us direm farsants.

Ara, com volem que callem mentre us exhibiu en magnífics automòbils, cegant-nos els ulls amb polsaguera, duent en el radiador una bandera republicana amb l'estrella maçònica al mig, i sota la carroceria un minúscula senyera de llauna catalanesca? Tot això, us ho diem com a polítics. És l'únic llenguatge que teniu dret a emprar.

Invocar el Bé de la Religió, mentre s'estreny la mà dels secularitzadors de cementiris, és simplement grotesc.—DOCTOR LLONGUETS.

Socis del DIC: progaguen, entre els vostres infants, el setmanari «L'Eixerit».

No es preocupi:

Els cabells blancs poden dissimular-se ben fàcilment. No ho endevinarà ningú. N'hi ha prou amb unes quantes friccions del nou producte científic, que s'aplica com una loció. És inofensiu; no taca ni irrita. El seu perfum és d'allò més agradable.

BELLTON
CONSERVA SEMPRE JOVE

DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

Diccionari Petritxol

(Continuació)

CARABASSA: Nom modern emprat per a designar el cap de certs prohoms d'Esquerra.

COLLAR: Aceptió del mot *ronsal*, quan s'anomena en forma aristocràtica.

COMPANYS: Nom que es dona als que van junts.—Paraula que designa un del molts analfabets que hi han a la humanitat.—Matèria dura emprada generalment per a fer tapes de blocs i caixes de morts per a la «rabassa».

ESPANYA: República de treballadors de tota mena.—País davant del qual, Xauxa, queda en etern ridícol.

ESPANYOL: Que pertany a Espanya.—L'home feliç que paga menys impostos del món, treballa quan vol, i encara que mai no ho faci, sempre és considerat com a treballador.

ESQUERRA: Es diu d'aquella cosa contrària a la dreta.—Fracció política en la qual s'apleguen totes les deixalles de la humanitat.

ESTAT: Una de les moltes acepcions de la paraula menjadora.

EXIT: Mot que denota l'acollida cordial i entusiasta que tingueren els mascles, al Poble Nou.

FRAC: Moderna brusa de treball usada pels treballadors de la República per a fer ostentació de llurs principis democràtics.

MAÇONERIA: Societat que, d'ací a poc, serà declarada d'utilitat pública a jutjar pels destacats serveis que els seus afiliats presenten a la República.

OLLA: Nom que probablement tindrà tot el conjunt de lleis complementàries.

ORDRE: Paraula sinònima de manament.—**RELIGIOSA:** Societat secreta perillosa per a la seguretat de l'Estat.

PASTERADA: Nom emprat a voltes, per designar el Consell Directiu del Partit Catalanista Republicà.

PASTETES: Paraula del grec, que, traduïda al català pot servir molt bé per anomenar l'exministre mut d'Economia, Sr. Olwer de Nicolau.

PARTIT: Allò que no és sencer.—Una de les moltes fraccions que solen sacrificar-se per remenar les cireres de l'Estat, en profit de la pròpia butxaca.

POLÍTICA: Art de governar els pobles.—Mot que denota els majors desgavells governatius.

PROMETRE: Verb.—Acte de fer una promesa.—El *prometre* no fa pobre.

PROMESA: Nom que es dona a la noia que està prop de casar-se.—Cerimònia d'etiqueta que en les repúbliques de treballadors substitueix el jurament.

XIRAU: Interjecció emprada per demostrar joia o admiració.—Unida al nom *Palau*, paraula moderna que expressa certa part del cos humà.

VARA: Sinònim de bastó.—Aparell que usen quasi bé tots els alcaldes per fer prevaler tota la seva auto-

Felicitacions

El enchufista

*Como soy largo de vista,
mi trabajo es siempre igual:
sirvo al país de enchufista
y no hay nadie que resista
mi sistema original*

*Aun que sea socialista,
no es ninguna atrocidad
que yo a ustedes les embista,
y felicite optimista
las Pascuas de Navidad!*

Els Diputats de la Generalitat

*Nosaltres, els diputats,
per bé que estem engaviats,
pel venerable Macià,
des de les nostres finestres,
us desitgem bones festes,
malgrat no poder xerrar!*

El lerrouxista

*Por fin llegó Navidad,
la gran fiesta señalada,
y el pavo republicano
con su gran cresta encarnada!
No queremos incendiar,
ni matar a las novicias:
tenemos otras primicias,
que no hay que despreciar!
Y por eso en esta fiesta,
el lerrouxismo de veras,
la celebrará con peras,
con pavo, anís y turrón.
Y con santa hilaridad,
aprovecha la ocasión,
deseando a la opinión,
muy próspera Navidad.*

El Sr. Olwer de Nicolau

*Jo que entenc d'economia,
d'hebreu, de grec i llatí;
que he estat sempre un gran minis-
si bé res mai no vaig dir; [tre,
a l'opinió catalana,
m'adreço tot cordial,
desitjant-li ple de gana
bones festes de Nadal.
I si jo no tinc paraula,*

ritat.—Pot usar-se també, per designar aquell estri, que hom anomena rossinyol.

PETRITXOL.

(Seguirà).

*un dia sempre és un dia;
tingui al menys la bona taula
ben lluny de l'economia!*

Don Inda

*El Marqués de Butifarra
i de abolengo muy recio
de origen vizcainarra,
por otro nombre Indalecio,
felicita a la opinión,
por las laicas Navidades!
Quieran todas las deidades
que coma siempre turrón:
y su paso por la Hacienda
sea por siempre ensalzado;
y que sea endogalado
todo plebeyo que, osado,
goce en criticar su senda,
como vil mal educado!*

El diputat mut

.....
.....
.....
.....

Don Jaume Aiguader

*Amb trompeta i amb cabàs
col·lecciono escombraries:
sóc un alcalde capaç
de deixar-me de manies!
I per això, oh Barcelona
tu que tens la bossa bona,
afluixa-la per Nadal;
que nosaltres els d'Esquerra
quasi som una desferra,
i ens barallem per un ral!*

Don Manuel Azaña

*Yo soy don Manuel Azaña,
el gran genio militar;
con mi espada de caña
he salvado yo a España
del terrible malestar!
Y hoy, por tal festividad,
felicito al pueblo osado
que vela y duerme a mi lado,
la fiesta de Navidad!*

Donya Victòria Kent

*A mi me llaman Victoria,
mangoneo en la prisión,
pues la prisión es mi gloria!
y mi máxima ilusión.
En nombre de mis presitos,
que les colmo de bondades,
dadme unos cuantos duros
para pasar Navidades!*

En Ventureta

*Fou una pàtria: Va morir tan bella
que ningú no la gosà enterrar,
i avui a mi, em dona l'escudella,
l'entrant i la carn d'olla i el dinar!
Mes oh, poble, prou fores ben es-
[clau,
si l'Avi, com lleó o com un brau
no hagués pujat a dalt!
Dóna'm quelcom! Jo soc la lleva-
[dora!
Felicitats, oh poble! Ha arribat
del nostre gran Nadal! [l'hora*

Per la transcripció,
KIKO.

—Què us sembla el nou govern?
—Que a cada bugada perdem un llençol.

Tardes de diumenge

LES ASSEGURANCES A PAGÈS

Avui, el senyor Josep, ha arribat al cafè amb una gruixuda revista, a la butxaca. En deixar la damunt la taula, per desvestir-se una mica, Genís l'ha agafada, tot curiós.

—Poc que hi entendràs res,—ha mormolat un company. Un altre ha preguntat:

—Es francesa?

—Es francesa! —ha confirmat l'erudit vellet. Han mirat les il·lustracions, mentre el senyor Josep, tot esperant la calentona bevenda, s'entretenia en espuntar el cigar havà, amb les pulcres estisorettes.

—No n'entendem res, nosaltres, d'això! —ha dit, com condolgut, Genís.

—Ja us ho explicaré. Per això he dut la revista.—El senyor Josep ha xarrupat, tot avidós el beure del cafè, i ha començat:

—Mireu: ¿no us recordeu de l'enrenou que no fa gaire produí la implantació del segur obligatori de maternitat? Una vergonya: un exponent vergonyant de la incultura de les nostres masses obreres. Aquest número de la revista està dedicat quasi del tot a celebrar el primer cap d'any de la implantació del segur obligatori a França. Es, segons el meu parer, la llei més perfecta del món sobre aquesta matèria. Ella és un orgull de la democràcia francesa. —I el senyor Josep, ha cullit la revista, i l'ha aixecada en l'aire, com un penó, tot envejós. Han callat una estona. Genís ha exclamat:

—Heus ací una de les lleis socials, que ens fan més falta.

—I tanta, amic. Quantes contrarietats i disgustos no s'evitarien. Quants casos de misèries no es tornarien impossibles! Quantes malmesses d'estalvis, i de modestos patrimonis no es defugirien. Qui, del poble, sinó de nosaltres mateixos, no ha estat víctima de la imprevisió?

—A cada poble, hi ha gent qui plora de la caiguda en el risc—ha notat Genís.—El qui s'ha trobat en un mal part de la muller, i el servei del metge li ha costat centes pessetes. El qui ha hagut d'ésser operat, i ha experimentat el mateix. El qui d'una caiguda, o qualsevol altra desgràcia, ha estat dies llargs sense treballar. El qui, inútil per a la feina, s'ha convertit en una nosa dels de la família...

—No cal que allargueu més el rengle, que prou ens el sabem tots —ha advertit un contertulià.

—I contra quants perills assegura la llei francesa?—ha interrogat Genís. El senyor Josep ha cullit la revista, i ha començat de traduir per alt:

—Contra tots, llevat el de l'atur forçós. Accidents del treball, malalties generals o professionals, invalidesa per al treball, vellesa, maternitat, i mort prematura.

—Està bé, això!—ha observat un, amb admirativa ingenuïtat.

—I quants hi cooperen?—ha preguntat un altre.

—Com a tot arreu—ha respost el senyor Josep—hi cooperen l'Estat, l'amo, i el treballador. L'Estat, per un principi de justícia, i d'economia, puix tot el que despèn en assegurances, després s'ho estalvia de benefi-

cència, i hospitalitat. L'amo, perquè l'obrer constitueix un individu de la seva família, segons el concepte cristià. I l'obrer, perquè així no veu en el segur, com una almoïna. I perquè ha d'ésser-hi el primer interessat. I a la fi encara que s'eduqui en l'estalvi, i en la previsió.

—Ara que això deu ésser una cosa complicadíssima—ha observat Genís.

—Bastant complicada, però tampoc no difícil en extrem. La llei francesa, malgrat d'un país unitari i centralista, és amplemment descentralitzadora. L'Estat tan sols exigeix del ciutadà, que s'asseguri contra els sis riscos, que ell assenyala. Però deixa en llibertat de fer-ho com a un hom plagui. Així hom és lliure d'assegurar-se o bé en una mútua professional, o en una societat, o bé directament, en les caixes de l'Estat.

—Que ben pensat està, això!—ha tornat a exclamar Genís.

—Realment, constitueix un cas exemplar de seny. Per això, hom pot dir que aquesta llei és obra de tots els partits polítics. Els sindicats cristians van tenir-hi una influència molt remarcable, no tan sols en la propaganda, sinó en les millores que hi introduïren amb diverses esmenes. —Ací, el senyor Josep, ha explicat amb bastants detalls, les vicissituds per què va haver de passar la tal llei social, els enemics que s'enrolaren enfront, i les discussions transcendents a què va donar motiu.

—I després d'un any, quins resultats ha produït?—ha volgut saber un tertulià.

El senyor Josep ha cullit novament la revista i ha traduït per alt:

—La llei preveia tan sols una matrícula de vuit milions de novells assegurats. I la xifra, al primer d'octubre, al cap d'un any just de l'aplicació de la llei, ja ascendia a nou milions, trescents mil. Els amos qui s'han mostrat negligents en les seves obligacions, són com uns trenta per cent. I això encara ha estat degut a certa manca d'experiència per part de l'Estat. La mateixa falla ha pogut ésser constatada en una part dels treballadors. D'altra banda, és una cosa exemplar el nombre de caixes d'assegurances constituïdes. Avui poden comptar-se'n més de vuitcents. La més important d'elles és la del Departament del Sena i Oise, que compta amb un milió cincents mil treballadors.

—Quin esperit de ciutadania!—ha exclamat, encara, Genís. El senyor Josep ha prosseguit:

—Per fer-vos càrrec del que això representa, tan sols us faré remarcar que als altres Estats, la caixa que compta amb més assegurats és de trescents mil. Un cop implantades les caixes, els enemics més fermes que han trobat, han estat les clíniques, els metges, i els farmacèutics. Però la realitat els ha convençut que allò millor per als seus interessos era tractar i arribar a transaccions amb elles. Així, generalment, l'assegurat contribueix amb el deu al quinze per cent del peculí particular a l'estada a la Clínica. La resta, ho satisfà la caixa.

Al capdavant, l'Economitzat soc jo!

Els metges reunits en sindicats, també han hagut d'estipular un tipus de tarifa, segons les operacions. Al malalt operat, acostuma a fer-se-li pagar un deu per cent. I amb les farmàcies, hom ha convingut que aquestes no satisfessin per malalt, més de trescents cinquanta, a quatre-cents francs. Passada aquesta mida, ho paga el malalt.

—Llavors, aquestos riscos no reïxen del tot franc per a l'assegurat?—ha preguntat un.

—No; perquè donades les altes dietes i honoraris dels metges, clíniques i productes de farmàcia, les caixes haurien hagut d'augmentar molt la prima de l'assegurat, o bé rebaxar

d'aquells els guanys més d'allò just. Per això, va haver-hi tanta lluita. A la fi, arribaren a les transaccions, en la forma que he dit. Naturalment, que es tracta de clíniques particulars, cares. Ara, si l'assegurat pretén d'anar als hospitals públics, llavors, en règim i tot de primera, li reïx tot de franc.

Ací ha acabat l'explicació del senyor Josep. Els contertulians, no se'n sabien avenir. Genís, tot esgotant la punta del cigar, no es cansava de repetir:

—I ací, per un sol segur obligatori, els obrers declaren vagues, i promouen aldarulls!

TULCIS.

Missa del Gall

a

Sant Genís dels Agudells

Organitzada per la secció d'excursions del

D. I. C.

Exclusivament per als socis i llurs famílies.

Per a detalls i invitacions:

Oficines DIC, de 7 a 9 del vespre

IMPERMEABLES
PASEO GRACIA 81
FABRICA FERNANDO 16 - CORRIBIA, 16

A aquesta dona, tota ella virtut i abnegació envers el pròxim, que respon al nom de Victòria Kent, li recordem que tots els presos són igualment germans nostres. Podria dir-nos quin tracte es donà als tres presos de la conspiració monàrquica, descoberta pel seu competidor, senyor Galarza? Segons els nostres informes, el dit tracte deixa molt que desitjar, especialment el proporcionat al senyor Antoni Torrejoncillo, un dels tres detinguts, antic camarada maçó. Aquest senyor cometé el delictu de separar-se de la maçoneria, i avui els seus ex HH, que ens desgovernen, amb l'excusa pretextant, que està complicat en el complot l'han enxarpat i, després de molt delicats tractes, l'han enviat a passar una temporada a les sanitàries terres de Fernando Póo. ¿Oyes, Kent?, no confonguis amb Fernando de los Ríos.

El governador, senyor Anguera de Sojo, escrigué en llatí a l'album del Círcol del Liceu, durant intermedis de funció inaugural: «Per mitjà de les Arts, Barcelona congrega els ciutadans». Nosaltres, més clar i català hauríem posat: «Per mitjà de certes arts, l'Esquerra disgrega els ciutadans»; i sinó, que ho preguntin a la Junta de propietaris del Liceu.

Avi Macià ha anat a Madrid per tal de prendre part en l'elecció presidencial, però digué als periodistes que hi romandria alguns dies més per a vigilar l'Estatut.

Ens causa l'efecte que l'Estatut és una mena de criatura entremaliada i que en Macià és la seva mainadera.

Figureu-vos si la criatura se'n va d'oros i s'aixafa el nasset, quines encarregades per a la pobra mainadera!

El senyor Noguer i Comet, Ponci de la romana Tarraco, és un home amb tots els ets i uts. Quina pupila, quina clarioidència, i quina fidelitat, a la República de trabadores i les seves lleis. Homes d'aquest tremp són els que ens feien falta. Figureu-vos que uns Germans Maristes atropellan la llibertat celebrant la festa de la Puríssima. Han vist, senyors, major abús i falta de civisme? Sort tenim del mai prou lloat com a digníssim i excel·lent Governador Civil de la Província.

Els tarragonins creien tenir un manso Cordero, i els ha resultat un Jabalí, encara que una mica tou.

Comptem amb un nou ministre d'Agricultura, Indústria i Comerç que no ens el mereixem, i sinó, al tiempo... però com a mida de prudència, corderem-nos.

El debat constitucional que han sostingut, moments abans de l'elecció presidencial, els jabalies, Balbotín, Ortega Gasset, Madrigal, etc.,

serví com d'entremès al plat del dia així com per a demostrar-nos la in-conseqüència política i la trapaceria de certa gent. Nosaltres confessem que som republicans, però d'una República de vera llibertat i de persones cultes i educades, mai de jabalies, tigres i sobre tot, de «guineus maçòniques».

Vista la conseqüència política a què ens referim més amunt, el ponderat botifler i sumptuari don Inda es casarà com Déu mana.

El socialista ex-ministre de Finances senyor Prieto va confeccionar-se l'elegant frac que lluirà el dia de la Promesa del President, en una coneguda sastreria de Londres. Després es queixarà si els nostres capitalistes portan llurs cabdals a l'estranger... perquè no em negaran que un frac per don Inda suposa una de lliures...

El cesante Sr. Nicolau d'Olwer, és l'únic ministre del passat Govern, que ha quedat per a vestir sants... Ara sí que tindrà que fer economies.

Per Nadal cada ovel·la a son corral, diu l'adagi català. Aquest és el motiu de la dimissió voluntària del ministre Nicolau d'Olwer.

El Sr. Unamuno es l'home de les adversitats; Figureu-vos que en plena crisi ministerial, es deixà prendre la pròpia cartera, ell, que estigué a dos dits d'ésser President de la República (recordi's que tingué un vot). Naturalment, això que a un senyor tan eminent li prenguin la cartera pròpia, ha escamat a l'opinió que no veu garantia en què se li confiï cap cartera oficial... com no sigui per a vigilar la seva.

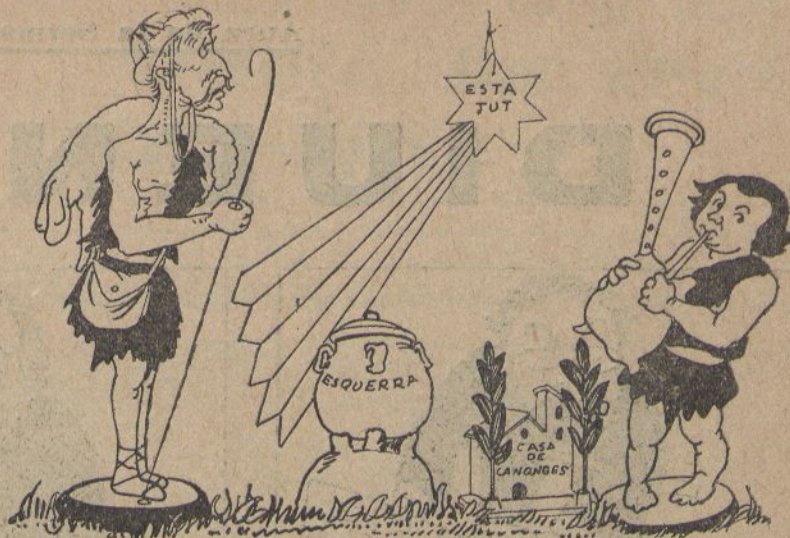
L'avi dels jabalies (a) Samblancat, foragitat de les Corts, ara es dedica a fer corredisses per Catalunya, com un els alonsos, d'una caravana bohèmia. I com aquests braceja, udola, fa figuretes, dibuixa ganyotes, i comet deshonestedats davant la gent. Les seves darreres corredisses, que nosaltres sapiguem, han estat a la plaça de Futiola, i a l'Ateneu, de Tarragona.

A la vila de l'Urgell, la gent anà a sentir-lo per curiositat. Engegà un renec, per fer el maco. La gent va esbandir-se: el deixà sol dalt l'entarimat encara fent com els alonsos dels gitanos.

A Tarragona també va blasfemar. No sabem que el públic ni l'esbronqués, ni se n'anés. Sabem, sí, que la junta de la docta entitat, ha fet protesta pública de com va ésser enganyada. Després la premsa, unànime, ha protestat.

Nosaltres, a tothom, després de recomanar-los que no el seguissin, com els alonsos dels bohemis, els preguem que l'encomanin a Déu!

DR. MATASANOS I C.^a

Cançonetes del Nadal d'enguany

(No es canten al Pessebre; però es poden cantar a la menjadora).

¿Què li darem a n'el Bloc de suara...?
¿Què li darem per pispar un milió...?
—Una combina d'un banc i un taru...
perquè els remeni Madama d'Han...
[go...]
[nó...]

(Música popular d'«El Noi de la Mare»).

A Madrid me'n vull anar...
¿Vols venir tu, Macià...?
¿Vols venir tu, Macià...?
—Vull somniàaaa...!

A Madrid somniarem...
i als del Pacto adorarem...
i amb la colla parlarem...
—Ja ens enteneem!!

Apa, cuita, deixa el lloc
als que ara fan el joc...
als que fan el tripijoc...
—¿De l'afer Blooc?

En Gassol, dins la samarra,
portarà una butifarra
i ens tocarà la guitarra...
—¡Ai lo panaaarra...!

Hi portarem un banquet
per a seure l'Anicet
mentre bevem a gallet...
—¡Que s'estigui dreeet!

Un d'allà que n'ha vingut
diu que ens pasten l'Estatut,
diu que el deixen ben molsut...!
—¡Sí, està fumuuut...!

Els nostres van esperant...
i les falcs van esmolant...
pel darrera i pel davant.
—Ja els hi oscaraaan...!

Mireu que en fem un gra massa...
Si el poble sap el que passa
ens darà una carabassa.

—¡Ai quina «guassa»!!

(Cançó d'«El Rabadà»).

—¿Aiguadé, d'on vens?...
—De la «messeta», de la «messeta»
—¿Aiguadé, d'on vens?...
—De la «messeta» de veure el temps.

—¿Quin temps fa?...
—Plouen «enchufes», plouen «en-
—¿Quin temps fa?... [chufes]...
—Plouen «enchufes»... que ¡joïdà!!

—¿I allò del fossà?...
—¡Va ésser esplèndit! ¡va ésser es-
—¿I allò del fossà?... [plèndit!]
—¡Va ésser esplèndit fé un embà!...

—Mes això, per què?...
—Per fer-lo caure, per fer-lo caure...
—Mes això, per què?...
—Per fer-lo caure tot sencè!!

—¿I els edils, què fan?...
—Mouen xivarri, mouen xivarri...
—¿I els edils, què fan?...
—Mouen xivarri i van cobrant...

—¿I la gent, què fa?...
—Va fent escombres, va fent es-
—¿I la gent, què fa?... [combres]...
—Va fent escombres... per a escom-
[brà!]

(Música folklòrica d'«Ai quin fret que fa,
plou i neva, plou i neva»).

MANXAIRE.

Materials per a Construcció

Guix - Cals - Ciments
Rajoles de València

Construccions PLA

Telèfon 51360

Despatx: Meridiana, 103

Magatzems:

Meridiana, 105 i St. Quinti, 186

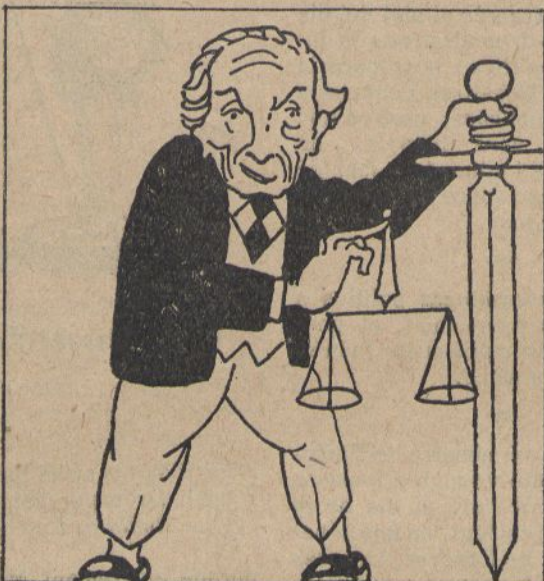
BARCELONA (CLOT)

Àlca de la Setmana, pel senyor K. Iman

DIUEN QUE...

Lo primero que yo haré
así que esté en Instrucción
será borrar A B C.

¿Fué algún hado peregrino
quien trajo a Justicia, Alvaro
o la fuerza del sino?

De Guerra es propia la Azaña
con hache o hacha... pues bien
aquí estoy y ¡viva España!

Cae en verso y es razón
que por lo bien que lo hice
me quede en Gobernación.

Pues tengo por cosa discreta
decir parodiando a Luis:
«En Estado estoy yo», Zulueta.

Vaya, que para Domingo no es cosa aceptable
eso de Comercio, Industria, Agricultura
caray... pues ¿no son de día laborable?

Vos dic, a fe de Carner,
que vinc a fer d'escultor
o potser... picapedrer

¿Obras Públicas me dan? ¡Eureka!... ¡Eureka!
si es cosa de teatro, como creo...
sube y baja el telón... no la peseta.

...i encara en mancarà algun,
però, consola't, lector,
que no deu pas venir d'un.